

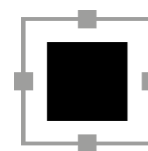
UNIVERSITEIT
GENT

2025

OPLEIDING INLICHTINGENSTUDIES

**GANDAIUS
ACADEMY**
FACULTEIT
RECHT EN CRIMINOLOGIE

i4S

Smart
Solutions for
Secure
Societies

Het analyseren en begrijpen van (inter)nationale veiligheidsproblemen is essentieel voor de bescherming van onze samenleving. In een wereld waarin dreigingen steeds complexer en onvoorspelbaarder worden, is inlichtingenwerk cruciaal om geïnformeerde beslissingen en acties te kunnen nemen. Dit vereist niet alleen de vaardigheid om informatie te verzamelen, maar ook om deze te analyseren en te interpreteren binnen diverse contexten.

De hedendaagse veiligheidsuitdagingen vereisen een multidisciplinaire benadering, waarin verschillende kennisdomeinen worden gecombineerd en ingebed in een diepgaand (geo)politiek, juridisch, criminologisch en bestuurlijk kader. De opleiding 'Inlichtingenstudies' biedt de deelnemers daarom de unieke kans om zich te verdiepen in de verschillende aspecten van het strategisch denken, de vigerende wetgeving en methoden van inlichtingencollectie en -analyse. Naast de verplichte modules, waarin men enkele basiselementen van inlichtingenwerk verkent, wordt van de deelnemers gevraagd om zich te verdiepen in een keuzemodule die het best aansluit bij hun professionele noden of persoonlijke interesses.

Om te slagen voor de opleiding dient men de opgedane kennis te verwerken tot een diepgaande paper die men toelicht aan de andere deelnemers en evaluatoren.

PROGRAMMA

De opleiding strekt zich uit over veertien vrijdagen, van 9.00u tot 16.00u, op enkele mogelijke uitzonderingen na (zie bv. keuzemodule "The Cognitive Domain in Intelligence"). De specifieke locatie is afhankelijk van de beschikbaarheid van onze lokalen, maar de lessen vinden telkens in Gent plaats. De deelnemers ontvangen aan het begin van de opleiding een gedetailleerd overzicht met de locatie en het tijdstip van de sessies. De inhoudelijke beschrijving van de modules kan lichtjes evolueren rekening houdende met mogelijk nieuwe wettelijke en reglementaire initiatieven zowel als met feitelijke gebeurtenissen.

Module I

Geschiedenis en inleiding (2 dagen)

Vrijdag
07/02/2025

Welkomstwoord en praktische informatie Praktische afspraken en toelichting bij de evaluatie.

Geschiedenis burgerlijke inlichtingendienst De evoluerende rol van de VSSE in de verschillende (historische) bevoegdheidsdomeinen wordt besproken in het licht van de nationale, geopolitieke, en socio-economische context.

Geschiedenis militaire inlichtingendienst De Belgische militaire inlichtingendienst wordt belicht vanuit een historische context, met oog voor de belangrijkste gebeurtenissen die haar gevormd hebben, en de evolutie van de dienst, met aandacht voor haar rol tijdens oorlogen, politieke veranderingen en sociale verschuivingen.

Inleiding grootmachtenpolitiek Strategieën en interacties van landen met aanzienlijke invloed op de wereldorde komen in vogelvucht aan bod. De politiek van grootmachten wordt gekenmerkt door diplomatie, militaire inzet en economische invloed, met zowel samenwerking als conflicten. Hedendaagse uitdagingen en technologische rivaliteit spelen een cruciale rol in de dynamiek van de internationale betrekkingen. Deze politiek beïnvloedt niet alleen de stabiliteit van regio's, maar ook mondiale ontwikkelingen.

Strategisch denken als legitiem actiekader
- Belang en dreigingen (VN)

De directe en indirecte invloed van de strategische visies, doctrines en beslissingen van de VN op het nationaal en internationaal burgerlijk en militair veiligheidsbeleid van België komen aan bod, evenals de inwerking daarvan op de veiligheids- en inlichtingendiensten.

Vrijdag
14/02/2025

**Strategisch denken als legitiem
actiekader**
- Belang en dreigingen (nationaal)

Het strategisch veiligheidsdenken van de Belgische uitvoerende macht kenmerkt zich door een multidimensionale benadering die zowel nationale als internationale factoren in overweging neemt. Het richt zich op samenwerking, preventie en respons om de veiligheid en stabiliteit van België en haar burgers te waarborgen in een complexe en veranderende wereld. Ook de veiligheids- en inlichtingendiensten dienen dit als referentiekader te gebruiken bij het invullen van opdrachten.

**Strategisch denken als legitiem
actiekader**
- Belang en dreigingen (NAVO)

De directe en indirecte invloed van de strategische visies, doctrines en beslissingen van de NAVO.

**Strategisch denken als legitiem
actiekader**
- Belang en dreigingen (EU)

Inzicht in het belang van zowel het beleid als de structuren van de EU die een invloed hebben op het (samen)werken van de veiligheids- en Inlichtingendiensten wordt beoogd.

Module II

Collectiemethoden (3 dagen)

Vrijdag
21/02/2025

Wettelijk kader rond collectie

Hoewel veiligheids- en inlichtingendiensten op basis van een goed begrip van mogelijke bedreigingen zo breed als mogelijk en in grote vrijheid moeten kunnen onderzoeken hoe die risico's effectief worden, heeft de wetgever sinds 1998 een steeds gedetailleerder wettelijk kader gedefinieerd.

Gesloten bronnen (Cyber)

Bespreking van definities, karakteristieken, nut, en de voor- en nadelen van technische collectiemiddelen in het domein van Cyber. Dit omvat ondermeer Comint, Cyberint en Elint. Er zullen een aantal praktische voorbeelden gegeven worden die 'cyber awareness' kunnen verhogen.

Vrijdag
28/02/2025

Open bronnen

Bespreking van definities, basisprincipes, karakteristieken, voor- en nadelen, en types bronnen (identificatie en evaluatie). Daarnaast worden ook de uitdagingen besproken om ze tactisch en gerechtelijk te kunnen aanwenden. Er zullen praktische voorbeelden worden besproken rond: eventmonitoring, maritieme veiligheid, mis- en disinformatie en profiling. Er wordt ook ingegaan op de uitdagingen rond datavolumes.

UNIVERSITEIT
GENT

Oefeningen open bronnen

Praktische oefeningen in groep.

Vrijdag
14/03/2025

Gesloten bronnen

Bespreking van definities, karakteristieken, nut, en de voor- en nadelen van technische collectiemiddelen buiten het domein van Cyber. Dit omvat ondermeer overheidsdatabanken, Humint, Imint & Geolnt, en het nut van bi- en multilaterale contacten.

Er zullen praktische voorbeelden gegeven worden uit de open literatuur die het nut van deze collectiemiddelen aantonen.

Collectiemanagement

Bespreking van de theoretische processen rond 'information requirements' en 'collection coordination management'. Dit wordt aangevuld met het belang van interactie met de aanvrager van de informatie (feedback loop).

De sessie wordt afgerond met een korte oefening rond het opstellen van een collectiematrix.

Analysemethoden (3 dagen)

Maandag
17/03/2025

Wettelijk kader rond analyse

Het werk van de veiligheids- en inlichtingendiensten heeft een finaliteit. Specifiek aan de Belgische diensten is het voornamelijk defensief karakter ervan, wat betekent dat het resultaat van hun werk wordt overgedragen aan andere (overheids)instanties die met deze informatie aan de slag kunnen. Dit heeft als gevolg dat het analytisch werk de wettelijke parameters respecteert die andere (overheids)instanties moeten toelaten om het resultaat van het inlichtingenwerk te gebruiken.

Neuropsychology applied to intelligence (EN)

Er wordt een inleiding gegeven rond de werking van de hersenen en de uitdagingen in het inlichtingen- en analysewerk.

Neuropsychology applied to intelligence (EN)

Er worden een aantal suggesties gegeven om bepaalde potentiële problemen op te vangen.

Gestructureerde analysetechnieken

Beknopte inleiding op gestructureerde probleemoplossing en modellen voor conflictanalyse. Verder zal er een inleiding gegeven worden rond types analyse en gestructureerde analysetechnieken.

Vrijdag
28/03/2025

Gestructureerde analysetechnieken

Systematische bespreking van een aantal relevante gestructureerde analysemethoden. Voor praktische oefeningen zal er beroep gedaan worden op publiek beschikbare informatie.

Vrijdag
04/04/2025

Praktische oefening analyse

Geconsolideerde oefening.
-In dit onderdeel krijgen de deelnemers een complexe opdracht voorgeschoteld. Het voornaamste doel bestaat erin om een relevante onderzoeksmethodologie op te zetten en een selectie van de aangeleerde technieken toe te passen. De deelnemers maken gebruik van publiek beschikbare data om de oefening tot een goed einde te brengen. De resultaten worden kort voorgesteld, gevolgd door een groepsdiscussie. Hierdoor zullen de deelnemers relevante feedback krijgen rond de problemen waarmee ze geconfronteerd worden.

Module IV

Wetgeving (2 dagen)

Vrijdag
25/04/2025

Toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten

Het wettelijk kader en de verantwoordelijkheden van het Vast Comité I, evenals de procedures voor toezicht en controle worden besproken. Door middel van case studies en groepsdiscussies reflecteren zij op de impact van het Vast Comité I op de democratische controle en de balans tussen veiligheid en privacy. Er wordt beoogd een diepgaand inzicht te krijgen in de rol van toezicht in een parlementaire democratie.

UNIVERSITEIT
GENT

Veiligheidsonderzoeken
Veiligheidsverificaties
Veiligheidsmachtigingen,
veiligheidsattesten en
veiligheidsadviezen
Veiligheidsofficier

Het juridische kader en de procedures die nodig zijn voor het verlenen van een toelating om toegang te krijgen tot gevoelige/geclassificeerde informatie, functies of andere toelatingen binnen veiligheidsgevoelige domeinen. Hierbij ligt de nadruk op het begrijpen van de noodzaak van veiligheidsmachtigingen en -verificaties, de criteria voor toekenning en de rol van achtergrondonderzoeken. Er zal ook stilgestaan worden bij de figuur van de veiligheidsofficier en de beheerder van de veiligheidsadviezen die binnen overheidsorganisaties en bedrijven moeten worden aangesteld.

Vrijdag
09/05/2025

Classificatie en declassificatie
Bewijswaarde van inlichtingen

Kennis is macht. Een land kan een wettelijk belang hebben dat die kennis van overheden en ondernemingen niet algemeen gekend is. Om die reden wordt informatie een veiligheidsgraad toegekend. Er moet een goede afweging gebeuren tussen de elementen inhoud, bruikbaarheid en risico's voor de veiligheid van het land die voortvloeien uit een te grote openbaarheid van inlichtingen.

Tevens wordt onderzocht welke de bewijswaarde van inlichtingen is in het kader van een administratieve of gerechtelijke maatregel, en hoe gereageerd dient te worden bij een verweer van de betrokken (rechts)persoon.

Private inlichtingenvergaring

Inlichtingen zijn ook een economisch goed. Daarom specialiseren ook in de private sector personen en ondernemingen zich in het verkrijgen, verzamelen en analyseren van informatie die niet publiekelijk beschikbaar is. De wetgever heeft deze realiteit erkend en gereguleerd. Soms draagt de overheid personen en ondernemingen ook op om onderzoeken uit te voeren en bij risico's de overheid in te lichten. De inzichten rond privaat inlichtingenwerk en de samenwerking met publieke instanties is nog altijd in evolutie en verdient in deze opleiding eveneens aandacht.

KEUZEMODULES (één te kiezen)

Keuzemodule I

The Cognitive Domain in Intelligence (3 dagen)

Dinsdag 18/03/2025
The Cognitive Domain in Intelligence

The following items will be discussed:

- How does the brain work (cognitive processes & brain mechanisms)?
- Differences between man & machine?
- How to increase the intellectual capabilities of human beings?

The Cognitive Domain – The next generation of battlefield operations

An introduction to:

- Cognitive Warfare
- The threat of degrading brain capacity
- Biological, chemical & electromagnetic options
- Stress, nutrition & sleep deprivation
- Epigenetics

Woensdag 19/03/2025
The Cognitive Domain – The next generation of battlefield operations

How a human brain may fool an analyst: threat analysis & potential counter-measures.

Implications for researchers and/or Intelligence staff

- Challenges for intelligence agencies
- Future developments for intelligence agencies
- Focus on Western and non-Western agencies

Donderdag 20/03/2025
Biases and new frontiers to overcome biases

Elaboration on the concept of the “drunk cognition” as well as other cognitive challenges and implications.

A new way of doing intelligence

An outlook on the following challenges:

- The future of intelligence: the new practitioners
- Conflicting issues
- How may the approach of evolutionary psychology help increase intelligence practitioner's capabilities?

Financiële Inlichtingen (3 dagen)

Vrijdag
16/05/2025

Financiering georganiseerde criminaliteit en terrorisme

Risk Based Approach

Vrijdag
23/05/2025

Analyse van meldingen, witwastechnieken en typologieën

Analyse van meldingen, witwastechnieken en typologieën

Vrijdag
06/06/2025

Privaat-Publieke Samenwerking

Sanctieregime VN en EU

'Follow the Money' speelt een steeds grotere rol in zowel publieke als private inlichtingendiensten. Door de toenemende dreiging van terrorisme en de groei van georganiseerde criminaliteit zijn specifieke instanties en methoden ontwikkeld om risicovolle financiële transacties op te sporen, te documenteren en waar nodig te blokkeren. Deze module behandelt het internationale en nationale kader, analysemethoden en mogelijke maatregelen, met speciale aandacht voor het bevriezen van tegoeden en de bescherming van (inter)nationale data.

Presentatie van de papers

Vrijdag
12/09/2025

Presentatie papers

Men zal in groepen van drie personen een korte, maar diepgaande paper schrijven over een zelfgekozen relevant onderwerp. De deadline voor het indienen van de paper is 31 augustus, zodat men na de laatste les ruim de tijd heeft om over de opgedane kennis te reflecteren en die in een geschreven werkstuk te verwerken. In september komen de deelnemers vervolgens samen om hun bevindingen aan elkaar te presenteren en in dialoog te treden met de andere deelnemers en evaluatoren.

De deelnemers dienen zowel voor het geschreven werkstuk als voor de mondelinge presentatie te slagen om het certificaat te behalen.

OVERZICHT LESDATA

Februari 2025																												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	

Maart 2025																															
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	

April 2025																														
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	

Mei 2025																															
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	

Juni 2025																															
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30		

Sluitingsdagen UGent	Verplichte modules	Keuzemodule The Cognitive Domain in Intelligence	Keuzemodule Financiële inlichtingen	19 september 2025: Presentatie papers
----------------------	--------------------	--	-------------------------------------	--

ACADEMISCH TEAM

- Prof. dr. Marc Cools, Faculteit Recht en Criminologie
- Prof. dr. Gert Vermeulen, Faculteit Recht en Criminologie
- Prof. dr. Sven Biscop, Egmont Institute, Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen
- Prof. dr. Jelle Janssens, Faculteit Recht en Criminologie
- Dr. Arne Dormaels, Business Development Center i4S - Smart Solutions for Secure Societies
- Drs. Mathias Desmet, Faculteit Recht en Criminologie
- Ir. Yvan De Mesmaeker, Academic Counselor Faculteit Recht en Criminologie

Curriculumadviseurs: Johan Truyens (ADIV) en Koenraad Dassen.

De opleiding wordt gedoceerd door academici en externe experts uit de professionele sector. De namen van de lesgevers worden tijdig aan de deelnemers bekendgemaakt.

PRAKTISCHE INFORMATIE

LESDATA, LOCATIE EN TIJDSTIP

De lessen vinden plaats op vrijdag van 9.00u tot 16.00u aan de Universiteit Gent.

Uitzonderlijke afwijkingen (vb. uitzonderlijk een langere lesdag en afwijkende regeling voor de keuzemodule "The Cognitive Domain in Intelligence") zijn mogelijk en zullen tijdig aan de deelnemers meegedeeld worden.

TAAL

De sessies worden gegeven in het Nederlands, Frans en Engels.

BEHALEN VAN HET CERTIFICAAT

De deelnemers dienen minstens 80% van de sessies op campus bij te wonen en te slagen voor de evaluatievorm (geschreven paper en mondelinge presentatie).

LEERMATERIAAL

Powerpointpresentaties worden, mits goedkeuring van de lesgevers, digitaal beschikbaar gesteld, net als voorbereidende of bijkomende literatuur.

CATERING

Iedere lesdag worden er twee koffiepauzes voorzien. Wij willen u vriendelijk informeren dat er tijdens de opleiding geen lunch wordt aangeboden door de Universiteit. In sommige gebouwen is een cafetaria aanwezig, of zijn er eetgelegenheden in de buurt, maar we vragen uitdrukkelijk om er rekening mee te houden dat de voorziene middagpauze één uur bedraagt.

TOELATINGSVOORWAARDEN

U bent houder van een bachelorsdiploma of masterdiploma en hebt een voldoende kennis van het Nederlands, Frans en Engels.

INSCHRIJVEN

De opleiding streeft ernaar om een evenwichtige groep deelnemers samen te brengen, zodat boeiende groepsdiscussies met verschillende perspectieven tot stand kunnen komen. Bij een hoog aantal kandidaturen zullen de organisatoren een selectie maken op basis van de samenstelling van de groep. Kandidaten die niet geselecteerd worden, komen op een reservelijst en worden op de hoogte gehouden van andere activiteiten op het gebied van inlichtingenstudies.

We nodigen kandidaten uit om een motivatiebrief (maximaal één pagina), uw curriculum vitae en uw voorkeur van keuzemodule in te dienen via e-mail naar gandaius@ugent.be, mathidsm.desmet@ugent.be en arne.dormaels@ugent.be.

De deadline om zich kandidaat te stellen is 6 januari 2025.

INSCHRIJVINGSGELD

Modules I t.e.m. VI + Keuzemodule	<ul style="list-style-type: none"> • € 1.950 • Vanaf twee deelnemers uit dezelfde organisatie: 10% korting • Student: €975 (mits toelating op basis van motivatiebrief)
--------------------------------------	--

Alle vermelde bedragen zijn vrij van btw.

De kmo-portefeuille kan aangewend worden voor de betaling van het inschrijvingsgeld (accreditatienummer: DV.0103194).

VRAGEN

Twijfelt u of de opleiding iets voor u is, of heeft u praktische vragen?

Contacteer ons via gandaius@ugent.be of 09 264 67 58.